

LO MESTRE TITAS

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas
» » un any, 3 »

En provincies: semestre, 2'50 pesetas
» » un any, 4'00 »

Número solt 5 céntims

Sant Joseph

DESPOTISME CATALANISTA

El desgavell catalanista va augmentant, augmentant, com la escuma d'un safreig ó l'ví d'un cup en fermentació. Y aixís com llavors van sortint á la superfície las brossas y porquerías al diposit acumuladas, xocant, entre 'l bullir de la escuma, las unas ab las altres, aixís en el *mare magnum* catalanista van apareixent *sapos* y més *sapos*, porquerías y més porquerías, que tiris y troyans, integristas y oportunistas, se tiran á la cara mútuament, en mitj d'un esvalot de mil diantres que han armat.

Recordém ab fruició á voltas lo que passá fa uns 15 mesos. Els catalanistas (varem dir) van á fundar un nou diari; y *La Nació* alsava indignada el llamp de las sevas iras y 'ns responia que no hi hauria el tal diari. Els catalanistas (continuavam) s'han tirat els plats pel cap en una célebre reunió, ab motiu de lo d'en Polavieja; y *La Nació* 'ns negaba ab una gracia sense igual lo que havia contat el mateix Puig y Cadafalch, que fou un dels *enfants terribles* de las Corts aquelles cómico-catalanistas. Els catalanistas (anavam dibent) aviat serán una olla de cols, puig la qüestió son els cinch céntims y *La Veu* y *La Renaixensa* no sufrirán que l'una resti á l'altre *perros chicos*; y l'olla ha vingut, solsament que no es de cols, com haviam dit, sinó d'enredos y porquerías que fan asco.

Lo anunciat per nosaltres s'ha cumpert en totes sas parts. Los catalanistas s'han dividit, y s'han dividit no per son programa, no pels procediments, sinó pel negoci, pel orgull, perque l'un feya sombra á l'altre. La "Unió Catalanista" va quedantse en quadro; y el "Centre Nacional Catalá" va fent lo mateix. Els quins feren las *Bases de Manresa* s'odian á mort uns ab altres; á l'una part está *La Renaixensa* ab la "Unió" y dos ó tres senmanaris; á l'altre el "Centre Nacional" ab algunas Juntas, corejant sas heréticas doctrinas un desafinat coro á 5 veus que destrossa 'ls oídos. *La Veu de Catalunya*, *La Veu de Tortosa*, *La Veu del Segre*, *La Veu del Vallés* y *La Veu del Montserrat*...

Catalanistas, jo vos felicito. Romero Robledos tots en miniatura...

Y notis una cosa: el caracter musulmá, manxego, anticatalá, de tots el actes verificats pels catalanistas.

Se tracta de las cosas catalanas? No hi ha més deu que Catalunya; copia fidel del carácter castellá, ab sos *tercios invencibles*, sos *leones y torres*, sa ciencia sublime y incommensurable. Discuteixen en periódichs? Callar lo que reventa y vingan fochs follets en lo que rés importa; institució superba dels papers madrilenyis, més ó menos *Imparcials*. Se tracta d'opinions? Odi africá contra totes las que no sian las mevas; retrato exacte del geni castellá que ni en opinar sufreix autonomías. Tractan assumptos polítichs? Ab la mateixa *sans façon* li parlarán d'aquets que d'aquells, tant si hi entenen com si no; lo qual, com un ou á un altre ou, se sembla á la envejable llaugeressa dels set-ciencies de la *villa y corte* dels ratas y manolas. Dihuen alguna volta que *sí*? Ans de dir que *no* y confessar son erro, fer mil papers ridícols; istil dels governs d'enllá del Ebre, que no 's doblegan may, *porque pareciera cobardía y que cedemos*. Han de formar una Agrupació? Tot bitxo té d'anar rígid, dret com un ciri, obehint com un eunuch al gran visir del Catalanisme; cópia dels partits aquells progressistas, admiradors de la *disciplina hermosa* dels estúpits que formen una colla.

Tot, madrilenyisme pur, manxegisme fet y pastat.

Pro en lo que ho son principalment, es en son esperit materialista, que subordina els ideals als apetits desenfrenats del cos y á las supervias del ánima, esperit posat de retlleu en sas actuals divisions. Qué 'ls ha separat? El Programa? Tots defensan el de Manresa. El procediment? Tots dihuen que acceptarán els actes regionalistas de qualsevol govern, sense fond's ab ell. Qué, donchs, els separa?... *Ahí verá usted*... Podrá aixó no ser un argument, pro... *ahí verá usted*... Sabría dirme *La Nació* la causa de las divisions catalanistas? Ja las sap, pro no 's poden dir; ella 'ns dirá: *ahí verá usted*...

Vaja, menos hipocresía, senyors pulcres; en la má tinch are una pessa de cinch céntims y una gacetilla d'alabansas y una acta futura. Senyors catalanistas! Prosternemnos tots devant dels céntims, de la gacetilla, y del acta...

Sou, senyors catalanistas, uns farsants. Vritat,

vosaltres de *La Renaixensa*, que 'ls de *La Veu* son uns farsants? Vritat, vosaltres de *La Veu*, que 'ls de *La Renaixensa* son uns farsants? Ja ho veyeu; apelo á catalanistas contra catalanistas; ja ho sent el poble: els catalanistas, segons els catalanistas mateixos, son uns farsants...

Els ho confessan; sobran, donchs, las provas. Si hi faltessin, el mitin de Lleyda parlaria ab eloqüencia sobirana. Ah, senyors catalanistas! Ah, *Nació Catalana*! En nom d'en Romero Robledo vos felicito; donareu á Lleyda un espectacle d'alegría als déspotas de la Manxa; sempre s'alegra 'l cor al veure'ns imitats.

A Lleyda la "Unió" se mostrá ab tota sa asquerositat. Y si se 'm diu que soch "Veuista", respondré que contra *La Veu* he escrit molt, y may contra *La Renaixensa*; no obstant repetiré: l'espectacle de Lleyda doná un dia de gloria als manxegos, y nos mostrá despullada del tot la *granujería unionista y renai-xensista*.

Pro, qué he dit, pobre de mí! Retiro las parulas...

El mitin aquell fou un gran bé ¡Pues! Faltava acabar d'organisar las *huestes* catalanistas al istil de Madrid, faltava donar el darrer cop de ma á la *disciplina sagrada* del partit, faltava alsar un Sant Pare polítich, devant del qual tota veu callés, y se doblegués tota nascuda autonomia... y allá 's feu. ¡Visca 'n Durán y Folguera, el masó! ¡Visca 'l Papa catalanista!... Homes lliures: *ecce Homo!* Renuncieu á vostre pensament! La "Unió" pensa per vosaltres... ¡Per vosaltres, homes lliures!

Vull riurer y plora mon cor llágrimas de sanch. ¡Pobre, pobre Catalunya!

VALCARLOS.

Pax tecum

¡Malvinatge 'ls compromisos que 'm vingueren á enredar! tant tranquilament vivia en la mia soletat, que passavan horas, días, senmanas, mesos y anys, fent la vida més felissa que un ministre retirat. Vos diré lo que 'm passava, qu'es prou digne de contar: creureu qu'es una rondalla pro no ho es, y ho dich formal.

Pretenia ser Apostol de l'Esglesia Militant; puig l'Esglesia, no cal dirho, que are y sempre m'ha agradat. Mes á mí, no 'm feya pessa lo de ser, jo... *militant*. ¡Militars!... ja fa uns quants mesos no 'ls puch veurer ni pintats. Y com sé que açí en la terra no 's consola qui no 'n sap, jo 'm buscaba un altre cosa... un recó més amagat... quan atino, en que hi había una Esglesia Triomfant. ¡Ola! dich: Son dels que guanyan... donchs depressa, cap allá, fugint d'armas y bagatjes y *endróminas militars*... y... á gosar dolsa catxassa, disfrutant de santa pau. ¡Los amichs de la vagancia, sempre fuigen de trasbals! y, ala: vinga fer bacaynas; pesant figas, y roncant. Boy dormint, jo somniava, ¡qu'es bonich lo somniar! somniava... unas truitassas... grans, inmensas, colossals... somniava que 'm trobava... al Paradís terrenal; entre d'uns Adans *personas*, y unas Evas molt formals: no hi había ni serpotas, ni Cains, ni criminals; ni cacichs, ni *pantorrrillas*, ni polítichs liberals, ni embustersos, ni xerraires, ni lleys, plenas de forats, ni investigadors, ni lladres; ni burots, ni *Castellans*, ni policías, ni cafres, ni pillets, ni Concejals. Mellor país que 'l de l'Olla... ¡oh, sil mellor, ¡tant se val! sería llarch, si contaba tot alló que hi somniat.

¡Oh! ¡que dolsos son los somnis...! y ¡qu'es trist lo despertar! encara somniaria, á no ser aquell sotrach de l'empenta qu'en Valcarlos l'altre dia 'm va enjegar. Obro 'ls ulls: aguayto, miro,... tot ho veig tal com avans... continuant las disbauxas, veig los homens, sempre iguals: alló que deyan, dels gossos ab los mateixos collars... A Ponent, sento cridoria, esbalots, crits, disbarats... veig Silvelas, fent pastetas... Senadors, sense *sana*... Diputats, que van de... *cambrá*... (en las Corts, no es gens extrany): y en mitx d'ells, lo de la barra; lo *pollastre Antequera*, que al bell centre d'un gran rotlló... fa un *llorito*... nacional. ¡Uix! tapem tantas miserias, girém la vista á llevant... y veurém... Sr. Valcarlos, lo meu deute, está pagat.

FLOSTICH.

D'aquí y d'allá

De Sigle á Sigle

Regia los destins d'Espanya, senyora llavors del mon, el gran Emperador Carlos I, el terror dels luterans y calvinistas, martell de la reforma y primer defensor de la Iglesia Católica.

Va celebrarse la batalla de Pavia, se destrossá al ejército francés y 'l seu rey Francisco I, gracias á la traició del duch de Borbón, fou fet presoner y conduhit á Madrid.

El traïdor aná á Toledo á rebre la recompensa, y per ordre del Emperador s'allotjá al palau del conde de Benavente.

Com súbdit fiel, com vasall obedient, hospedá el noble castellá al traïdor en lo seu palau y quan l'abandoná, el conde hi pegá foch per conceptuarlo tacat al cobejarhi la traició.

Quatre cents anys després sutreix la Hispania terra una catástrofe incommensurable. Uns quants espanyols es venen los seus territoris inmensos que s'emancipan uns y 'ls altres son dominats per una colla de mercaders polítichs.

Els traïdors passeijan ab cotxe per la Vila del Os sas galonejadas casacas de ministros, sas flamants guerreras de primpceps de la milicia, ostentant sobre 'l pit grans creus pensionadas y bandes que no 'ls donan honra, perque l'honra está renyida ab ells, y el poble, el país enter se codeja ab els traïdors, los adula y encare que en el seu foro intern confessa que son uns miserables, los respecta y considera sens recordarse del foch ó del punyal ó de la forca pera purificar la taca de la traició.

Y es que pera aixó, sería necessari que cremés Espanya entera, prostituída y envilida per el malehit lliberalisme.

Del Transwaal

Ridicul es en cert modo l'entusiasme dels inglesos per la famosa victoria alcansada recentemente en el Transwaal. Després de tantas derrotas sufertas y de las sumantas que 'ls hi han clavats els boers, no debian fer tan el burro per una victoria que 'ls hi ha sigut tan cara.

En Kronje ha caigut, pero caigué ab honra y dignament, que equival á una victoria moral. No hi ha que olvidar que la victoria de Buller no es, en rigor, tal victoria, puig que no ha fet més que ocupar, hasta 'l present, las plassas que 'ls confederats han evacuat de antemá, després de salvar la major part de las foras y material de guerra.

Si 'ls nostres generals, ja que no vencer, s'haguessen rendit con Kronje, ni las nacions ens mirarian com objecte de compensació (segons *El Herald*) pera cualsevulga pérdua que experimentin, ni seriam la riota del mon enter com

